

ΕΝΑΣ ΘΡΥΛΙΚΟΣ ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Ο ΛΕΟΝΤΟΚΑΡΔΟΣ ΑΡΧΩΝ ΝΤΕ ΛΑ ΠΑΛΙΣ

"Ένας ήρως σύγχρονος και εφάμιλλος του μεγάλου Μπαγιάρ. Μιά ιστορική φράσις. Αντιβασιλείς της Νεαπόλεως. Η πολιορκία του φρουρίου Ριμπώ. Ο Λά Παλις αιχμάλωτος. Τα υπέρθερα λόγια του. Η μάχη της Παβίας. Ο βασιλέως Φραγκίσκος στα χέρια των εχθρών του. Ο θάνατος του Λά Παλις. Ένα ιστορικό τραγούδακι, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Στη Γαλλία και στην Ιταλία, αναφέρονται ακόμη και σήμερα με σεβασμό το όνομα του άρχοντος ντε Λά Παλις, του περιφημού στρατάρχη της Γαλλίας, ο οποίος έβρινε δυναμικός, όχι μόνον για την άψογη ανδρεία του, αλλά και για τον αιδωμένο χαρακτήρα του και την τιμιότητα του την υποδειγματική.

Οι γαλλομαθείς αναγνώσται μας, στα γαλλικά βιβλία που διαβάζουν, θα βρουν πολλές φορές την φράσι: κα ντό ε λ ν ε μ ι ά α λ ή θ ρ ε ι α α λ α π α λ ι σ ι ε ν ε. ή μ ι α ά λ ή θ ρ ε ι α τ ο υ Λ ά Π α λ ι σ. Αυτό σημαίνει «αλήθεια ολοάνερη», που δεν χρειάζεται αποδείξεις για να γίνει πιστευτή. Η φράσις έβρινε ιστορική λόγω της παρομοιώδους φιλελιθίας του περιφημού αυτού στρατάρχη, ο οποίος ήταν ο μόνος ίσως άνθρωπος στη Γαλλική αϊλή που δεν είχε πώποτε ψέματα στους βασιλείς, τους οποίους είχε υπηρετήσει.

Το όνομά του ήταν Γιάκωβος ντε Σαλαμπάν, άρχων της Λά Παλις. Γεννήθηκε δε στα 1410 στην περιοχή Παλις, ή οποία ήταν ανέκαθεν φέουδο της οικογενείας του, μιάς από τις αρχαιότερες και ίσχυροότερες φεουδαρχικές οικογένειες της Γαλλίας.

"Όπως οι περισσότεροι γόνιμοι των μεγάλων οικογενειών, ο Λά Παλις άκολούθησε το στρατιωτικό στάδιο. "Όταν δε ο βασιλεύς Κάρολος ο Β΄ έξεστράτευσε στην Ιταλία για να καταλάβη το βασίλειο της Νεαπόλεως, πού το κατείχαν οι Αραγωνέζοι, ο Λά Παλις τον άκολούθησε κι' επόλεμους γενναία. "Όταν δε απέθανε ο αντιβασιλεύς της Νεαπόλεως, κόμης "Αρμανιάκ, ο οποίος κυβερνούσε το βασίλειο αυτό για λογαριασμό του βασιλέως της Γαλλίας, ο Κάρολος Β΄ διόρισε αντιβασιλέα τον Λά Παλις.

Μετά το θάνατο του Καρόλου, ο διάδοχός του, Λουδοβίκος 12ος, θέλοντας να εκστρατεύσει και να καταλάβη την βόρεια Ιταλία, ανέλαβε τον Λά Παλις κοντά του, τον άνωμασε στρατάρχη και τον έπλεσε μαζί του στην εκστρατεία. Τότε ο άνδρείος αυτός ειπαρτίδης επρωτοστάτησε στην κατάληψη του δουκάτου του Μιλάνου κι' έδειξε τέτοια ανδρεία, ώστε έγινε όνομαστός σ' όλη την Ευρώπη.

Το 1502, κατά την διάρκεια της εκστρατείας αυτής, ο Λά Παλις έφραθη με μιά μικρή δύναμη στρατού στο φρούριο Ριμπώ, το όποιο πολιορκούσε με πενταπλάσια δύναμη ένας άλλος διάσημος πολεμαρχος της εποχής, ο Γονζάλβης ο Κορδοβίος. Ο Λά Παλις, σχεδιάζοντας μιά αιφνιδιαστική έξοδο από το φρούριο, πήγε, μιά νύχτα, μαζί του ζαμιά δεκαριά από τους άνδρες του κι' έβγηκε χονιά για να κάρη μια άινχνησι, επί τη βάσει της όποιας θα κατόστρωνε το σχέδιο της εξέδου.

Προχωρώντας όμως μέσα στο σκοτάδι έπεσε έξαφρα επάνω σ' μιά μεγάλη εχθρική περιπολία, με ήκατο άνδρες, την όποια διοικούσε ο ίδιος ο Γονζάλβης.

Έπαικολούθησε λυσσοδής συμπλοκή. Ο Λά Παλις επόλεμους σάν θηριο, αλλά στο τέλος οι αντίπαλοι του τον συνέλαβαν αιχμάλωτο.

Τότε ο Γονζάλβης έπλεσε όσημο τον Λά Παλις, τον έπλεσε κάτω από την μεγάλη πύλη του φρουρίου του Ριμπώ και φώναξε στη φρουρά να καλέσει τον άξιωματικό, ο οποίος ανακληρώθηκε τον Λά Παλις στη διοίκησι του φρουρίου κατα την άπουσία του. "Όταν ο άξιωματικός αυτός παρουσιάστηκε στις έπαλξεις του φρουρίου, ο Γονζάλβης, γυριώντας στον Λά Παλις, του φώναζε δυνατά, ώστε ν' άκουσθή και απ' επάνω:

—Δώσε διαταγή στον ανακληρωτή σου, να μιάς παραδώσει το φρούριο και σου υποσχεμα να σ' άφρω να φύγης μ' όλες τις τιμές και με τα όπλα σου. "Αν άρνηθής, θα σε σκοτώσω με τον φρικαλεότερο θάνατο!...

Ο Γάλλος στρατάρχης όμως δεν έδειλιάσε. Έσήκωσε το κεφάλι του προς τον ύπασπιστή του και του εφώνασε:

—Μη λαμβάνης καθόλου υπ' όφιν σου τις φοβέρες του Γονζάλβη. Ν' άντισταθής μ' όλη σου τη δύναμη, σαν να ήμουν εγώ έλευθερος. Μη σ' ενδιαφέρη τί θα με κάρη έμένα. Μπορεί να κηλιδωθεί άν θέλη την τιμή του, μπορεί να με σκοτίσει, ένω εμια αιχμάλωτος του κι' άνίσχυρος να ύπερασπισθώ.

Ο ύπασπιστής του Λά Παλις έξετέλεσε πιστά την συμβουλή του και άντεστάθη. Ο δε Γονζάλβης, όχι μόνον δεν έπραγματοποίησε την απειλή του, αλλά έκαμε κάθε περιποίησι στον αιχμάλωτό του, καθ' όλη τη διάρκεια της αιχμαλωσίας του.

Έπειτα από κάμποσο καιρό, ο Λά Παλις άρέθη έλευθερός και ξαναγύρισε κοντά στον βασιλέα Λουδοβίκο, τον όποιο ήκολούθησε και σ' άλλες εκστρατείες, πολεμώντας παντού σαν λιοντάρι.

Το 1525, όταν ο πόλεμος μεταξύ του Φραγκίσκου Α΄ της Γαλλίας και του αυτοκράτορος Καρόλου Ε΄ της Γερμανίας, ήταν στην άκμή του, ο Λά Παλις έδειξε σ' όσες μάχες έλαβε μέρος μωτική ανδρεία. Ο Φραγκίσκος επολόγησε καταπάν την Παβία, όπου βοικόνονταν τα μωσα στρατεύματα που έχε στείλει στην Ιταλία ο Κάρολος Ε΄. Τα ύπολοιπα στρατεύματα ήταν πολιορκημένα στο Μιλάνο, χωρίς τροφές και σκεδόν μωσαποστατημένα, έπειδή από πολλών μηνών δεν είχαν πάρει το μωθό τους.

"Ένα βράδυ, ο Φραγκίσκος εκάλεσε όλους τους στρατάρχης και τους άνωτέρους άξιωματικούς του και τους ζήτησε την γνώμη τους για τον τρόπο της ταχείας κατάληψης της Παβίας. Οι στρατάρχηις ελιαν στον βασιλέα, ότι εινε προτιμότερο να στραφούν εναντίον του Μιλάνου. "Ιδιαίτερως ύποστηρίξε την γνώμη αυτή ο Λά Παλις.

Ο Γάλλος βασιλεύς όμως δεν άκουσε τις συμβουλές του και την άλλη μέρα διέταξε γενική έξοδο κατά της Παβίας. Η μάχη όμως αυτή είχε όδθηρια άποτέλεσματα. Ο ίδιος ο βασιλεύς Φραγκίσκος συνελήφθη αιχμάλωτος απ' τους εχθρούς του.

Ο Λά Παλις επόλεμους, όπως πάντοτε, σαν λιοντάρι! "Αλλά σε κάποια στιγμή το όλογο του επληγώθηκε βαρεια κι' έπεσε κάτω, παρουσιώντας και τον ήρωικό αναδάτι του. Πριν προρτάση να έλευθερωθή και να σηκωθή επάνω ο Λά Παλις, ώρησε εναντίον του ένας Ιταλός στρατιώτης. Τον άνεγνώρισε από τη στολή του, ότι ήταν στρατάρχης της Γαλλίας και έπεσε να τον δέσει με ένα σχοινί, σκοπεύοντας να τον παραδώσει στον άρχιζοτήγό του και να τον αφήσει απ' τα λύτρα, πού θα επλήρωνε ή Γαλλία για την άπελευθέρωσι του.

Τη στιγμή αυτή όμως, ένεφανίσθη και ένας Ισπανός στρατιώτης, ο όποιος άνεγνώρισε επίσης τον στρατάρχη της Γαλλίας και επρότεινε στον Ιταλό συνάδελφό του να πούν ότι τον ελιαν συλλάβει μαζί, για να μοραστούν τα λύτρα. Ο Ιταλός δεν έδέχη κι' άρχισε μιά ζωφό φιλονεικία μεταξύ τους, έως δτου ο Ισπανός, βλέποντας ότι δεν θα καθόσθωνε να μεταπειθή τον συνάδελφό του, έσπρωκε το όπλο του κι' επυροδόησε τον Λά Παλις κατάστηθα. Ο δυστυχής στρατάρχης απέθανε άμέσως!...

Οι στρατιώτες του Λά Παλις, πού τον ελάτρεψαν κυριολεκτικώς, μόλις έμαθαν το θάνατό του, έκαμαν ποδς τιμήν του, εκ του προηέλου, ένα τραγούδακι, του όποίου το κείμενο εινε κάπως άρελές και άστείο ή άλλον:

Σκοτώθη ο άρχων Λά Παλις, σκοτώθη στην Παβία έμ- (πρός.

Μιά ώρα πριν πεθάνη, ο (φρωγός, "Ητανε... ζωντανός!...

